Проект!

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност (ЗИД на ЗЕЕ) е изготвен с основна цел въвеждане на разпоредби от Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския Парламент и на Съвета от 13 септември 2023 година за енергийната ефективност и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/955 (Директива (ЕС) 2023/1791) и Директива (ЕС) 2024/1275 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година относно енергийните характеристики на сградите (Директива (ЕС) 2024/1275).

Срокът за транспониране на Директива (ЕС) 2023/1791 бе 11 октомври 2025 г. На 21 ноември 2025 г. Европейската комисия (ЕК) стартира процедура за нарушение 2025/0299 за нетранспониране в срок на Директива (ЕС) 2023/1791. Срокът за транспониране на Директива (ЕС) 2024/1275 е 29 май 2026 г.

С Директива (ЕС) 2023/1791 е отменена Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, която е въведена в българското законодателство основно със ЗЕЕ, Закона за енергетиката (ЗЕ) и подзаконовите нормативни актове към тях. С Директива (ЕС) 2024/1275 считано от 30 май 2026 г. се отменя Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите, която е въведена в българското законодателство също основно със ЗЕЕ, ЗЕ и подзаконовите нормативни актове към тези закони. В тази връзка част от разпоредбите на Директива (ЕС) 2023/1791 и Директива (ЕС) 2024/1275 са въведени в българското законодателство.

Законопроектът следва заложеното в Директива (ЕС) 2023/1791 намерение, чрез адаптиране на съществуващата правна уредба за подобряване на енергийната ефективност да се създадат условия за постигане на целта за неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г., както и междинна цел за намаляване на нетните емисии на парникови газове с поне 55% до 2030 г. в сравнение с равнищата от 1990 г. По-високото равнище на амбиция изисква по-силно насърчаване на икономически ефективни мерки за енергийна ефективност във всички области на обществения живот и във всички сектори, свързани с използването на енергия, в т.ч. в транспорта, водоснабдяването и селското стопанство. В тази връзка, законопроектът отразява изменената с Директива (ЕС) 2023/1791 обща цел на Съюза за намаляване на потреблението на енергия в ЕС с най-малко 11.7 % през 2030 г. в сравнение с прогнозите на референтния сценарий на ЕС от 2020 г., така че крайното потребление на енергия на Съюза да не надхвърля 763 Mtoe.

Директива (ЕС) 2024/1275 насърчава подобряването на енергийните характеристики на сградите и намаляването на емисиите на парникови газове с цел постигането на сграден фонд с нулеви емисии до 2050 г., съобразено с външните климатични условия, местните условия, изискванията за качество на вътрешната среда и разходната ефективност. В тази връзка Директивата определя изисквания по отношение на: общата методологична рамка за изчисляване на цялостните енергийни характеристики на сгради и обособени части от

сгради, прилагането на минимални изисквания по отношение на енергийните характеристики на нови сгради и нови обособени части от сгради, прилагането на минималните изисквания за енергийни характеристики сгради, обособени части от сгради, сградни компоненти, технически сградни инсталации, прилагането на минимални стандарти за енергийни характеристики на съществуващи сгради и съществуващи обособени части от сгради и др.

С оглед постигане на поставените цели и в отговор на изискванията **на Директива (ЕС) 2023/1791**, законопроектът адаптира съществуващата национална правна рамка, като основните промени са в следните насоки:

Съгласно изискванията на Директива (ЕС) 2023/1791, принципът „Енергийната ефективност на първо място“ е основен принцип, който следва да се взема предвид във всички сектори, включително и извън рамките на енергийната система и на всички нива. Енергийно ефективните решения следва да се разглеждат като първи вариант при вземането на решения в областта на политиката, планирането и инвестициите при изготвянето на нови правила относно предлагането на енергия, както и в други области на политиката. За тази цел със законопроекта се въвежда изискването за осигуряване прилагането на принципа „Енергийната ефективност на първо място“ при вземане на решения в областта на политиката, планирането и инвестициите в проекти, по които се предвижда финансиране на енергийни системи на стойност над 100 млн. евро, както и при финансирането на проекти за транспортна инфраструктура на стойност над 175 млн. евро, които засягат потреблението или снабдяването с енергия. Регламентирани са отговорности за прилагането на принципа, като са разширени компетентностите на Комисията за енергийно и водно регулиране във връзка с прилагането от операторите на преносната и разпределителните системи за електрическа енергия и газ на принципа „енергийната ефективност на първо място“, както и на по прилагането на принципа в крайното потребление на енергия. За подпомагане прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ е предвидено разработването и публикуването на указания от министъра на енергетиката.

За утвърждаване водещата роля на публичния сектор в областта на енергийната ефективност, публичните органи на национално, регионално и местно равнище следва да служат за пример по отношение на енергийната ефективност, за което са определени цели за декарбонизация и енергийна ефективност към публичните органи и конкретно за намаляване с най-малко 1,9 % годишно в сравнение с 2021 г. на крайното потребление енергия на всички публични органи (създаден чл.13а в ЗЕЕ). Предвижда се в програмите, които се разработват от местните органи да се включват мерки за енергийна ефективност, които да допринасят за изпълнението на националните цели за енергийна ефективност, като се отчитат въглеродните емисии през целия жизнен цикъл, както и икономическите и социалните ползи от тези мерки (чл. 12 в ЗЕЕ).

За постигане на съответствие с чл. 6 от Директива (ЕС) 2023/1791, съгласно който сградите на публичните органи следва да служат за образец в изпълнението на националната цел за енергийна ефективност във всички отоплявани и/или охлаждани сгради, в чл. 23 от ЗЕЕ са предвидени изисквания за предприемане на мерки за подобряване на енергийните характеристики на поне 3 % от общата разгъната застроена площ с цел да се преобразуват в сгради с близко до нулево потребление на енергия или в сгради с нулеви

емисии. В ЗЕЕ е предвидено всички отоплявани и/или охлаждани сгради - държавна собственост, използвани от държавната администрация, ежегодно се предприемат мерки за подобряване на енергийните характеристики на поне 5 % от общата разгъната застроена площ. Предвид разширяване на обхванатите сгради, собственост на държавни и местни институции, към които се отнася задължението по чл. 6 от Директива (ЕС) 2023/1791, както и по-високите критерии, които се поставят към енергийните характеристики на сградите и при отчитане на изискванията на Директива (ЕС) 2023/1791, с промените в чл. 23 е прецизирана целта от 5 % на 3 %. В допълнение посоченото задължение към публичен орган се отнася и за случаите, в които сградата не е негова собственост. В този случай публичният орган следва да предприе действия, като преговаря със собственика при подновяване на наема, при промяна на предназначението, при извършването на основен ремонт или във връзка с поддръжката на сградата, с цел установяване на условия в договора за превръщането на сградата в най-малко сграда с близко до нулево потребление на енергия или в сграда с нулеви емисии.

Директива (ЕС) 2023/1791 (чл. 7) увеличава установените в чл. 30а от ЗЕЕ изисквания при провеждането на обществени поръчки, като разширява обхвата на посоченото задължение, така че да включва всички публични възлагащи органи и всички възложители, както и всички равнища на публичната администрация. В тази връзка е предложена редакция на чл. 30а, съгласно която при възлагане на обществени поръчки и концесии на стойност, равна или по-висока от посочените в чл. 20, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) и чл. 1, ал. 2 от Закона за концесиите (ЗК), възложителите по смисъла на ЗОП и възлагащите органи по смисъла на ЗК закупуват само стоки и предоставят услуги, закупуват сгради и извършват строителство с високи показатели за енергийна ефективност. Освен това възлагащите органи и възложителите при възлагане на обществени поръчки и концесии за строителство, доставки и услуги над определена стойност следва да прилагат принципа „енергийната ефективност на първо място“, както и да оповестяват публично информация за въздействието на договорите върху енергийната ефективност. За въвеждането на тези изисквания са предвидени изменения и допълнения в чл. 12 и чл. 30а от ЗЕЕ, като са предложени разпоредби, осигуряващи прилагането на принципа. Също така с преходните и заключителни разпоредби са предвидени промени в ЗОП и ЗК.

В чл. 8 от Директива (ЕС) 2023/1791 са поставени по-високи изисквания за постигане на общата кумулативна цел за енергийни спестявания при крайното потребление за целия период на задължения до 2030 г., в сравнение с вече приетите в чл. 14а от ЗЕЕ. С оглед въвеждането им в законопроекта са извършени промени, съгласно които общата кумулативна цел за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. се определя като натрупване на нови годишни енергийни спестявания от годишното крайно енергийно потребление, като са определени минимални, постепенно нарастващи стойности за три годишни периоди (от 0,8 % до 1,9 %). За постигане на общата кумулативна цел за енергийни спестявания, както и за насърчаване ролята на общностите за енергия от възобновяеми източници и гражданските енергийни общности за прилагането на такива мерки са предвидени изменения в чл. 14а и чл. 14б и е предложено създаването на чл. 14в от ЗЕЕ. В съответствие с Препоръка (ЕС) 2024/1590 на Комисията от 28 май 2024 година за транспонирането на членове 8, 9 и 10 относно разпоредбите за задължението за икономии

на енергия на Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на Съвета за енергийната ефективност е въведен 23 % дял на кумулативните спестявания на енергия при крайното потребление сред хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти, хората от домакинства с ниски доходи и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища.

Предложени са промени в чл. 57 в ЗЕЕ по отношение на предприятията, подлежащи на задължително обследване за енергийна ефективност и сроковете за подаване на декларация, като обхвата на предприятията, които подлежат на обследване е увеличен. В съответствие с Директива (ЕС) 2023/1791 предприятията, чието средногодишно потребление на горива и енергия през предходните три години е над 10 TJ (2 780 MWh) и които не прилагат система за енергийно управление подлежат на задължително обследване за енергийна ефективност. Предприятията следва да изготвят план за изпълнение въз основа на обследването за енергийна ефективност, в който се определят мерки за всяка препоръка от обследването, когато това е технически или икономически осъществимо. Със законопроекта се създава чл. 57а, с който се въвежда задължение към предприятията, чието средногодишно потребление на горива и енергия е над 85 TJ (23 611 MWh) през предходните три години да прилагат система за енергийно управление, която е сертифицирана от орган получил сертификат за акредитация от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация". Предвиден е срок за въвеждането на система за енергийно управление до 11 октомври 2027 г., както и задължение към собствениците на предприятия да уведомяват министъра на енергетиката за въведената система за енергийно управление. Към настоящия момент прилагането на система за енергийно управление е предвидено в чл. 57, ал. 7 от ЗЕЕ и се запазва, като възможност предприятията да се освобождават от изискванията за задължително обследване за енергийна ефективност, при условие че приложената от тях система за управление отговаря на минималните изисквания за енергийни обследвания, определени с наредбата по чл. 57, ал. 6 от ЗЕЕ.

В чл. 27 от Директива (ЕС) 2023/1791 се изисква националните енергийни регулаторни органи да прилагат принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място, когато изпълняват регулаторните задачи, предвидени в Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия, относно решенията си във връзка с експлоатацията на газовата и електроенергийната инфраструктура, включително решенията за мрежовите тарифи. Въвежда се изискване и към операторите на преносни и разпределителни системи за газ и електрическа енергия да прилагат принципа „енергийната ефективност на първо място“ при планирането и развитието на мрежите и инвестициите в тях.

В тази връзка с проекта на ЗИД на ЗЕЕ са предвидени промени в правомощията на Комисията за енергийно и водно регулиране, като е създаден чл. 23а от ЗЕ и са поставени задължения към операторите на газови и електрически мрежи с промени в чл. 21, т. 19а, т. 19б, създадени т. 19в, т. 19г, 30 г и в чл. 23, нова т. 15 и чл. 23а.

Измененията и допълненията за транспониране на Директива (ЕС) 2024/1275 са в следните насоки:

В съответствие с чл. 3 от Директива (ЕС) 2024/1275 и във връзка с чл. 6 от Директива (ЕС) 2023/1791 са регламентирани изискванията и отговорните институции за изготвянето и представянето в Европейската комисия на Национален план за обновяване на сградения фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. Планът следва да осигури обновяване на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради за постигане на високо енергийноефективен и декарбонизиран сграден фонд до 2050 г., с цел преобразуване на съществуващите сгради в сгради с нулеви емисии, в т.ч. чрез разработване на подробна Пътна карта за обновяване за 2030, 2040, 2050 г.

Със законопроекта се въвежда определение за „сгради с нулеви емисии“ и в тази връзка е разширен обхвата на наредбата по чл. 31, ал. 4 от ЗЕЕ (Наредба № РД-02-20-3 от 9.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради). С членове 7 и 11 се установяват изисквания, свързани с инвестиционното проектиране и строителството на нови сгради и сгради с нулеви емисии, въвеждането на график за прилагане на изискванията за сгради с нулеви емисии, а така също поставените изисквания за потенциал за глобално затопляне за целия жизнен цикъл, оптималното качество на вътрешната среда, адаптирането към изменението на климата, пожарната безопасност, рисковете, свързани с интензивна сеизмична активност, достъпността за хора с увреждания, и въпроса относно поглъщането на въглерод, свързан със съхранението на въглерод във или върху сградите. Същевременно в чл. 9 са определени нови изисквания за подобряване на енергийните характеристики на съществуващия сграден фонд. Предвид спецификата на тези изисквания е преценено, че въвеждането им ще бъде извършено с промени в подзаконовата нормативна уредба по Закона за устройство на територията (ЗУТ) и ЗЕЕ.

В съответствие с чл. 10 от Директива (ЕС) 2024/1275 с промени в чл. 31 от ЗЕЕ е предложено въвеждането на изискване за оптимално използване на слънчевото греене за производство на енергия от слънчева енергия, съобразно разположението на сградата при проектиране на нови сгради, като изискванията по отношение на установяването на публични критерии за практическото изпълнение за оптималното използване на слънчевия потенциал в нови и съществуващи сгради, както и конкретните срокове за въвеждане на изискванията при инвестиционното проектиране и строителство към новите и съществуващите сгради ще бъде извършено с промени в подзаконовата нормативна уредба по ЗУТ и ЗЕЕ.

В съответствие с чл. 12 от Директива (ЕС) 2024/1275 са предложени промени в чл. 42 от ЗЕЕ, с които се предлага издаването на паспорти при обновяване на сградите или на части от сградите. Паспортът ще се издава въз основа на наличен сертификат за енергийните характеристики, по инициатива на собственика и не е задължителен за собственика на сградата. Основната цел на паспорта е да подпомогне собственика на сградата да планира обновяването й съвместно с лицето, което извършва обследването и сертифицирането на сградата, съобразно неговите предпочитания и финансови възможности. Издаването на паспортите за обновяване на сгради ще бъде извършвано от лицата по чл. 43, ал.1 и ал. 2 от ЗЕЕ и ще бъде регламентирано с предстоящите промени в наредбата по чл. 48 от ЗЕЕ - Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради.

Във връзка с чл. 13 от Директива (ЕС) 2024/1275 са предвидени допълнения в чл. 31 от ЗЕЕ, с които се установяват изисквания за техническите сградни инсталации, като тези изисквания се прилагат, доколкото е технически, икономически и функционално осъществимо. Също така са извършени промени в чл. 31а и е създаден чл. 31б от ЗЕЕ, с които се въвежда изискване към нежилищните сгради в експлоатация с инсталации по чл. 49 от ЗЕЕ да бъдат оборудвани със системи за сградна автоматизация и управление и с автоматични устройства за управление на осветлението, когато това е технически и икономически осъществимо.

По отношение на новите жилищни сгради и жилищните сгради в експлоатация, в които се извършва основен ремонт със създадения чл. 31в в ЗЕЕ се предоставя възможност, когато това е технически, икономически и функционално осъществимо, сградите да разполагат с 1) функция за постоянно електронно наблюдение, която измерва ефективността на инсталациите и информира собствениците или управителя на сградата в случай на значителна промяна, и когато възникне необходимост от сервизно обслужване на инсталациите; 2) ефективни функции за контрол, за да се гарантира оптимално производство, разпределение и съхранение, както и потребление на енергия и когато е приложимо, хидравличен баланс на техническите сградни инсталации и 3) способност за реагиране на външни сигнали и за коригиране на потреблението на енергия.

За транспониране на чл. 16 от Директива (ЕС) 2024/1275 са предвидени промени в ЗЕЕ, с които при поискване Министерството на енергетиката следва да предоставя на собственика, наемателя и управителя на сградата безплатен достъп до данни за техните технически сградни инсталации. Също така Министерството на енергетиката следва да предоставя безплатно за статистически или научноизследователски цели обобщени анонимизирани данни, събирани или съхранявани по реда на ЗЕЕ и на местните органи до сертификатите за енергийни характеристики на сградите, които са разположени на тяхна територия, с цел изготвяне на планове, свързани с осигуряването на топлинна енергия и енергия за охлаждане. На финансовите институции, агрегаторите, доставчиците на енергия и енергийни услуги, достъпът до сертификатите за енергийни характеристики на сгради ще бъде осигуряван срещу заплащане на такса, определена с тарифа, приета от Министерския съвет. Предоставянето на данните ще се извършва при спазване изискванията за личните данни и в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива.

По отношение на разпоредбите от Директива (ЕС) 2024/1275, свързани с извършването на обследвания, издаването и излагането на сертификати за енергийни характеристики на сградите (членове 19, 20 и 21) са предложени промени в ЗЕЕ, съгласно които сертификатът следва да е електронен цифров документ, като собственикът на сградата следва да предостави на наемателя или купувача достъп до сертификата. За осигуряване на пълно въвеждане на членове 19, 20 и 21 от Директива (ЕС) 2024/1275 ще бъдат извършени промени в наредбата по чл. 48 от ЗЕЕ - Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради. С Директива (ЕС) 2024/1275 се въвеждат нови изисквания - за издаването на паспорти за обновяване на сградите и извършването на оценка

на подготвеността за интелигентно управление, като със законопроекта се предлага тези дейности да бъдат осъществявани от лицата по чл. 43, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕЕ. В тази връзка са извършени необходимите промени и в обхвата на наредбата по чл. 48 от ЗЕЕ.

В съответствие с чл. 22 от Директива (ЕС) 2024/1275 са предложени промени в чл. 68 и чл. 69 от ЗЕЕ, с които да се осигури систематизиране на национална база данни за енергийните характеристики на сградите, събирането на данни за енергийните характеристики на отделните сгради и за общите енергийни характеристики на националния сграден фонд, при спазване изискванията за обработка на личните данни.

За транспониране на членове 23 и 24 от Директива (ЕС) 2024/1275 е допълнен чл. 49 с включването в изискванията за проверки на комбинираните климатични и вентилационни инсталации в сгради, прецизирани са изискванията към различните инсталации в контекста на Директивата и е предложена периодичност на проверките в зависимост от полезната номинална мощност на инсталациите. По отношение на чл. 56 от ЗЕЕ, с който е определен обхвата на наредбата за извършването на проверки на инсталациите е предложено отпадане на регламентираното изискване за създаването на база данни за инсталациите, тъй като систематичното място на това изискване е в чл. 68, ал. 2 от ЗЕЕ.

В проекта на ЗИД на ЗЕЕ е предвидено за задължените лица от сектор Транспорт да се определят годишни цели за енергийни спестявания, които ще се изпълняват от лицата, които освобождават горива за потребление в транспорта и които са лицензирани складодържатели по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове. Задължените лицата ще изпълняват годишна цел сектор Транспорт чрез годишна вноска в Националния фонд за декарбонизация (НДФ), определена въз основа на приета методика в съответствие с Наредба № Е-РД-04-3 от 4.05.2016 г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методите за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им.

В тази връзка са извършени промени в ЗЕЕ, с които се регламентира, че НДФ ще набира средства и от вноските на задължените лица в сектор Транспорт, разширен е обхвата на дейността на НДФ с дейности и мерки в сектор „Транспорт“, които ще бъдат извършвани въз основа на оперативните правила на НДФ (допълнени със сектор Транспорт).

Със законопроекта се предлага промени за въвеждането на нови определения, включени в член 2 на Директива (ЕС) 2023/1791 и Директива (ЕС) 2024/1275.

Също така са предвидени промени в Административнонаказателните разпоредби на ЗЕЕ с оглед адаптиране на размера на глобите и имуществените санкции към актуалните условия, и във връзка с преминаването към еврото като официална валута в Република България, в съответствие със Закона за въвеждане на еврото в Република България.

С проекта на ЗИД на ЗЕЕ се предлага отпадане на неактуални разпоредби относно плановете за действие за енергийна ефективност, свързаните с тях отчети и специфични изисквания по отношение на изчисляването на общата кумулативна цел за периода 2014 – 2020 г. Посочените задължения са с отпаднало действие, не са част от Директива (ЕС) 2023/1791 и съответно с тях не се транспонират разпоредби на действащо европейско

законодателство. В тази насока се предлага отпадане на разпоредби от членове 5, 7-9, 12, 14, 14б, 15, 16, 25, 68, 75, 76 и 97 от ЗЕЕ.

Предвидено е да отпадат изисквания в ЗЕЕ, свързани с отменената Директива (ЕС) 2010/31/ЕС и конкретно на плана за сгради с близко до нулево потребление на енергия, националния план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждани сгради – държавна собственост, използвани от държавната администрация и националната дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд. Посочените задължения са с отпаднало действие, не са част от Директива (ЕС) 2024/1275 и съответно с тях не се транспонират разпоредби на действащо европейско законодателство. В тази насока се предлага отпадане на разпоредби от членове 5, 7, 9 и 68 от ЗЕЕ.

Предлага се да отпадне изискването по чл. 5, ал. 2 от ЗЕЕ, съгласно което Министерският съвет по предложение на министъра на енергетиката внася за приемане от Народното събрание Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България. Изискване по отношение на приемането на стратегията от Народното събрание се съдържа и в чл. 4, ал. 1, т. 2 на ЗЕ, но с допълнение, че със стратегията се определят основните цели, етапи, средства и методи за развитие на енергетиката. Систематичното място на регламентацията на този стратегически документ е в ЗЕ.

Изготвянето на законопроекта е съобразено с препоръките на ЕК за транспониране на определени членове на Директива (ЕС) 2023/1791 – в т.ч. Препоръка (ЕС) 2024/2143 относно транспонирането на чл. 3, Препоръка 2024/1716 относно транспониране на чл. 4, Препоръка (ЕС) 2024/1716 относно транспонирането на членове 5, 6 и 7, препоръка (ЕС) 2024/1590 относно транспониране на членове 8, 9 и 10, Препоръка (ЕС) 2024/2002 относно транспониране на чл. 11, Препоръка (ЕС) 2024/2481 относно транспонирането на членове 21, 22 и 24, Препоръка (ЕС) 2024/2476 относно транспонирането на чл. 29, Препоръка С/2023/1553 относно чл. 30 и Препоръка (ЕС) 2021/1749 на Комисията от 28 септември 2021 година относно принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място.

Във връзка с транспонирането на Директива (ЕС) 2024/1275 са използвани препоръките на ЕК от Известие на Комисията за предоставяне на насоки относно новите или съществено изменени разпоредби на преработената Директива (ЕС) 2024/1275 относно енергийните характеристики на сградите – С/2025/6438.

За пълно въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2023/1791 и Директива (ЕС) 2024/1275 са необходими промени в подзаконови нормативни актове по ЗЕЕ, ЗУТ и ЗЕ.

Проектът на ЗИД на ЗЕЕ бе публикуван за обществено обсъждане на 24 юли 2026 г. за период от 30 дни до 23 август 2026 г.

В периода на обществените консултации бяха предприети действия за извършване на организационна реформа в администрацията на Министерството на енергетиката и АУЕР.

В тази връзка в законопроекта са включени допълнителни промени с цел извършване на организационната реформа чрез вливане на АУЕР в структурата на Министерството на енергетиката, като се предвижда създаването на дирекция в Министерството, която да поеме специализираните функции на Агенцията.

Извършването на реформата произтича от необходимостта за подобряване на координацията при формиране и изпълнение на държавната политика в областта на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници, оптимизиране на административните процеси и повишаване на ефективността при използването на публичните ресурси. В контекста на провежданата от правителството политика за административно преструктуриране и оптимизиране на бюджетните разходи, отразена в мотивите към Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., това преструктуриране е инструмент за повишаване на административната ефективност, премахване на организационното дублиране и постигане на по-ефективно използване на публичните ресурси в дългосрочен план.

Поради предвидените допълнителни изменения и допълнения в законопроекта, които са необходими за реализирането на организационната реформа чрез вливане на АУЕР в структурата на Министерството на енергетиката, следва да се проведе повторна процедура по обществено обсъждане.

В тази връзка проектът на ЗИД на ЗЕЕ, заедно с Частичната оценка на въздействието и Становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в МС ще бъдат публикувани за обществено обсъждане на интернет страница на МЕ и на Портала за обществени консултации за срок от 14 дни, съгласно чл. 26, ал. 4 от ЗНА.

Предложеният съкратен срок за обществени консултации е поради необходимостта от ускоряване на приемането на законопроекта, с оглед важността му за изпълнението на политиката по административно преструктуриране и оптимизиране на бюджетните разходи. Важна причина е и сериозното изоставане в сроковете за транспониране на Директива (ЕС) 2024/1275 и Директива (ЕС) 2023/1791, за което са стартирани наказателни процедури от страна на ЕК и съществуващия висок риск от налагане на финансови санкции.